

Program studiów dla kierunku studiów pn. *Pielęgniarstwo*

I. Charakterystyka studiów:

1. Nazwa kierunku studiów: ***Pielęgniarstwo***
2. Przyporządkowanie kierunku studiów do właściwej dziedziny i dyscypliny nauki, do których odnoszą się efekty uczenia się, wraz z przypisaniem punktów ECTS:

L.p.	Dziedziny nauki	Dyscypliny naukowe	Punkty ECTS	
			liczba	%
1.	Nauki medyczne i nauki o zdrowiu	Nauki medyczne	143 pkt	75 %
2.	Nauki medyczne i nauki o zdrowiu	Nauki o zdrowiu	48 pkt	25 %

3. Poziom kształcenia: **studia pierwszego stopnia**
4. Profil studiów: **praktyczny**
5. Forma studiów: **stacjonarne**
6. Łączna liczba godzin **4804** (standard kształcenia nie mniej niż 4720)
7. Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta: **licencjat pielęgniarstwa**
8. Ogólne cele uczenia: **przygotowanie do samodzielnego wykonywania zawodu**
9. Typowe miejsca pracy absolwentów: **publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej; szpitale, POZ, zakłady pielęgnacyjno – opiekuńcze, hospicja, domy pomocy społecznej, szkoły, przedszkola, żłobki oraz jednostki organizacyjne Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej**
10. Możliwość kontynuacji kształcenia: **studia drugiego stopnia, kształcenie podyplomowe**
11. Ogólne wymagania wstępne (dotyczy ewentualnych badań lekarskich, rozmowy kwalifikacyjnej, itp.) **egzamin maturalny, który obejmuje: język obcy i jeden z wybranych przedmiotów: język polski, historia, geografia, wiedza o**

społeczeństwie, biologia, chemia, matematyka, fizyka. Zaświadczenie lekarza medycyny pracy o braku p/wskazań do podjęcia studiów

12. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni, przy uwzględnieniu potrzeb lokalnego rynku pracy oraz wyników badań losów absolwentów: Wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z analizy wyników monitoringu losów absolwentów. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.

Koncepcja kształcenia na kierunku pn. Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny

Koncepcja kształcenia na kierunku *pielęgniarstwo* (studia pierwszego stopnia, profil praktyczny) w Akademii Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa jest zgodna z misją i strategią uczelni (przyjętą uchwałą Senatu ANS AS 22 lutego 2023r) oraz z oczekiwaniami lokalnego, regionalnego oraz ogólnopolskiego rynku pracy. Proponowany program kształcenia na kierunku *pielęgniarstwo* o profilu praktycznym wpisuje się także w założenia misji, wizji i celów strategicznych szkolnictwa wyższego, w tym medycznego, według, którego to właśnie regionalne uczelnie zawodowe mają przygotowywać absolwentów do wykonywania zawodów pożądaných i poszukiwanych na lokalnym i regionalnym rynku pracy. Racją nadrzędną i pierwszoplanową staje się tym samym konieczność dostosowywania programów studiów dla młodych ludzi w odpowiedzi na zmiany zachodzące na rynku pracy. Obecne zapotrzebowanie na wykwalifikowaną kadrę pielęgniarską sygnalizują dyrektorzy zakładów opieki zdrowotnej oraz organizacje zrzeszone w Związku Pracodawców „Dolnośląscy Pracodawcy” (członek Konfederacji LEVIATAN). Również wieloletnie badania analityków ochrony zdrowia wskazują na duże zapotrzebowanie na nową kadrę pielęgniarską w związku z rosnącym niedoborem pielęgniarek/pielęgniarzy w Polsce. Raport Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych (dalej: NRPIP) podaje, że średnia wieku polskich pielęgniarek i położnych aktywnych zawodowo to 48 lat (to osoby pomiędzy 41. a 65. rokiem życia, ale - jak wynika z badań - w 2022 roku średnia wieku pielęgniarek i położnych w Polsce wyniosła 50 lat). Liczba pielęgniarek na 1000 mieszkańców w

Polsce wynosi 5,4 (w województwie dolnośląskim 6,98). Dla porównania w Szwajcarii wskaźnik ten wynosi 16, w Danii - 15,4, w Niemczech - 11,3, a w Wielkiej Brytanii - 9,1. Z prognoz NRPiP wynika, że mimo zmniejszającej się populacji polskiego społeczeństwa, wskaźnik ten będzie malał z powodu większego tempa ubytku pielęgniarek, niż ubytku naturalnego ludności. Biorąc pod uwagę demografię społeczeństwa polskiego, zdaniem specjalistów działania w zakresie polityki kadrowej pielęgniarek powinny zmierzać do osiągnięcia wskaźnika średniego Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) – 8.8.

Misja uczelni wyrażona w haśle „Kształcimy praktycznie” uzasadnia kształcenie absolwenta, który będzie otwarty na potrzeby innych ludzi oraz aktywnie będzie uczestniczył w życiu regionu wałbrzyskiego. Wobec sytuacji na świecie, w tym oczywiście i w Polsce (obecnie w Polsce osoby w wieku 65 lat i starsze stanowią około 14-15% ludności; wg prognoz GUS w 2030 r. osoby w wieku 65 lat i starsze stanowią 23,8% społeczeństwa polskiego - 8,5 mln osób; występujące u osób starszych problemy zdrowotne zwiększają zapotrzebowanie na świadczenia lecznicze, pielęgnacyjne, rehabilitacyjne i opiekuńcze odpowiedniej liczby wysoko wykwalifikowanych pielęgniarek/pielęgniarzy, przygotowanych także do szeroko rozumianych działań na rzecz promocji zdrowia i zapobiegania chorobom). Oferta kształcenia praktycznego na kierunku pielęgniarstwo w pełni odpowiada na potrzeby społeczne. Uczelnia zintensyfikowała współpracę z bliższym i dalszym otoczeniem społeczno-gospodarczym, przede wszystkim w zakresie szeroko rozumianej współpracy z instytucjami opieki zdrowotnej. Kierunek pielęgniarstwo w Akademii Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa umocniło pozycję uczelni w regionie, podkreślając jej praktyczny charakter. W latach 2018, 2019, 2022 Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznało środki finansowe wysokości 1 miliona złotych w ramach przedsięwzięcia „Dydaktyczna Inicjatywa Doskonałości”. Doskonałość kształcenia jest jednym z priorytetów Konstytucji dla Nauki. Celem przedsięwzięcia jest wsparcie publicznych Uczelni zawodowych w doskonaleniu jakości kształcenia i jest pomyślane w ten sposób, że co roku maksymalnie 15 publicznych Uczelni zawodowych – które mogą pochwalić się najlepszymi wynikami, jeśli chodzi o zawodowe losy swoich absolwentów – otrzymuje dodatkowe pieniądze. Premia finansowa jest wypłacana w formie

subwencji. ANS AS w Wałbrzychu wydatkuje te środki na cele, które podnoszą jakość kształcenia przede wszystkim na zakup pomocy dydaktycznych, modernizację laboratoriów i pracowni.

W 2022r uczelnia otrzymała przez Fundację Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego - certyfikat „Uczelnia Liderów” – to świadectwo potwierdzające związek nauki z praktyką społeczną i gospodarczą. Troska o zapewnienie profesjonalnego i nowoczesnego zaplecza dydaktycznego, w tym również dla kierunku pielęgniarstwo, związana odpowiednio z kreowaniem wizerunku uczelni kształcącej wykwalifikowaną kadrę, internacjonalizacją oraz akademickością (w ujęciu przede wszystkim wysokiej jakości kształcenia), znajdują swoje odzwierciedlenie w koncepcji kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo poprzez m. in. tworzenie, we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, wspólnych inicjatyw (konferencji, seminariów, targów), promujących Uczelnię, w tym kierunek pielęgniarstwo oraz region. Budujemy pozytywny wizerunek uczelni i kierunku w mediach i środowisku lokalnym, umacniając dobre relacje z mediami i otoczeniem zewnętrznym. Bieżące informacje na temat aktywności studentów i wykładowców publikowane są na stronie internetowej uczelni, jak i ofertę współpracy z uczelniami europejskimi kształcącymi na kierunku pielęgniarstwo (program Erasmus+). Natomiast aspekt akademickości realizowany jest głównie poprzez rozwój własnej kadry dydaktycznej.

Systematyczne doskonalenie jakości kształcenia oparte jest na właściwym doborze kadry prowadzącej zajęcia, w tym szczególnie prowadzących zajęcia praktyczne, a także stałym monitorowaniu poziomu jakości (w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia). Kadra dydaktyczna na kierunku pielęgniarstwo to w większości praktycy (pielęgniarki, położne, lekarze, fizjoterapeuci) czynni zawodowo, którzy posiadają również duży dorobek naukowy w postaci prac oryginalnych, prac przeglądowych, publikacji w czasopismach o zasięgu krajowym i zagranicznym, monografiach pokonferencyjnych oraz w uczelnianym biuletynie informacyjnym „Silesius info”. Biorą również udział w pracach organizacji (towarzystw, stowarzyszeń, działaniach samorządu zawodowego itp.) działających na rzecz rozwoju praktyki pielęgniarstwa. Od roku akademickiego 2024/2025 jakość kształcenia zostanie podniesiona przez otwarcie i realizację kształcenia

praktycznego w Centrum Symulacji Medycznej. Symulacja medyczna jest metodą edukacyjną polegającą na stwarzaniu możliwości nauki przez doświadczenie w kontrolowanym środowisku. Stosowana jest w celu rozwijania umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych osób uczących się w wiernie odtworzonych warunkach realnych oraz w sytuacjach klinicznych na bazie specjalnie przygotowanych scenariuszy. Symulacja medyczna pozwala na przeprowadzenie scenariuszy w warunkach bezpiecznych, powtarzalnych i zgodnie z obowiązującymi standardami wiedzy. W standardach kształcenia zawarte są minimalne wymagania jakie powinny być spełnione, aby kształcić studentów na tym kierunku i poziomie. Przedstawiciele pracodawców, w tym członkowie Rady Programowej oceniają zgodności planów i programów studiów z obowiązującymi standardami kształcenia i założonymi efektami uczenia się, a poprzez Ankiety eksperckie wskazują nam na możliwości doskonalenia procesu kształcenia.

Odpowiadając na potrzeby lokalnego rynku pracy systematycznie poszerzamy współpracę z interesariuszami zewnętrznymi – szpitalami i podmiotami leczniczymi w regionie. W ramach podpisywanych porozumień nawiązujemy i rozwijamy współpracę głównie z placówkami medycznymi. Celem współpracy jest zapewnienie wysokiej jakości kształcenia, a także efektywne wykorzystanie zdobytych przez studentów kompetencji zawodowych (wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych) podczas pracy. Rozwijamy i udoskonalamy jakość kształcenia zgodnie z informacjami zebranymi w badaniach ankietowych wypełnianych przez interesariuszy zewnętrznych, z którymi uczelnia współpracuje, które uznajemy za szczególnie wartościowe. ANKIETA EKSPERCKA to opinia interesariusza zewnętrznego Akademii Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu. Ankieta skierowana jest do interesariuszy zewnętrznych - przedstawicieli środowiska społeczno-gospodarczego i jest ankietą jawną. Prosimy w niej o podanie nazwy reprezentowanej instytucji/przedsiębiorstwa, imienia i nazwiska oraz pełnionej w organizacji funkcji.

Celem badania jest poznanie opinii przedstawicieli instytucji oraz przedsiębiorstw działających na lokalnym i regionalnym rynku pracy, na temat prowadzonych w Uczelni kierunków studiów, w tym przypadku konkretnie kierunku pielęgniarstwo. Zebrane opinie oraz propozycje zmian wykorzystane są w procesach doskonalenia

jakości kształcenia na kierunku pielęgniarstwo. Interesariusze zewnątrzni mają także możliwość oceny zgodności planów i programów studiów z obowiązującymi standardami kształcenia i założonymi efektami uczenia się określonymi w sylwetce absolwenta, wspierania inicjatyw zmierzających do rozwoju kierunku studiów (doskonalenia jakości kształcenia), współpracę z władzami Uczelni, Kierunkowymi Zespołami Jakości Kształcenia, koordynatorami kształcenia praktycznego, zespołem ds. okresowej oceny nauczycieli akademickich poprzez członkostwo w Radzie Programowej. W procesie weryfikacji zakładanych efektów uczenia się istotną rolę odgrywają interesariusze zewnątrzni, którzy m.in. sporządzają opinie o przydatności kluczowych efektów uczenia się w przyszłej pracy zawodowej.

Uczelnia docenia znaczenie i opinie otoczenia społeczno – gospodarczego w przygotowaniu i opiniowaniu programów studiów, a także doskonalenia kształcenia praktycznego oraz podejmuje wszelkie starania, by wychodzić naprzeciw oczekiwaniom lokalnym pracodawcom w zakresie wykształcenia profesjonalnej kadry pielęgniarskiej.

Analiza zgodności efektów uczenia się oraz potrzeb lokalnego rynku pracy dla studentów kierunku Pielęgniarstwo jest przeprowadzana na bieżąco w trakcie spotkań Rady Programowej, natomiast analiza wyników monitoringu losów absolwentów została opracowana na podstawie raportu przedstawionego przez Ogólnopolski System Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA) dla studentów, którzy w 2021 roku otrzymali dyplom ukończenia studiów. Wyniki raportu przedstawia poniższa tabela.

Tab. 1. Parametry charakteryzujące losy absolwentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu dla kierunku pielęgniarstwo, którzy otrzymali dyplom w 2021r.

Liczba studentów, która otrzymała dyplom ukończenia studiów.	22
Czas, który przeciętny absolwent, zatrudniony na etacie, potrzebował do znalezienia pracy etatowej.	2,52 miesiąca
Wynagrodzenie ogółem brutto. Mediana średnich miesięcznych zarobków ze wszystkich źródeł w pierwszym roku po dyplomie. Mediana to wartość, która dzieli absolwentów na dwie części. Połowa z	5000,99 zł

nich zarabia więcej niż wynosi mediana, a połowa uzyskuje zarobki mniejsze niż mediana.	
Względny wskaźnik zarobków. Wynagrodzenie absolwenta ze wszystkich źródeł w pierwszym roku po dyplomie w stosunku do średnich zarobków w jego miejscu zamieszkania. Im większa wartość tym lepiej. Wartości powyżej 1 oznaczają, że przeciętnie absolwenci zarabiają powyżej średniej wynagrodzeń w swoich miejscach zamieszkania. Natomiast wartości poniżej 1 oznaczają, że przeciętnie absolwenci zarabiają poniżej średniej wynagrodzeń w swoich miejscach zamieszkania.	0,83
Procent czasu, w którym przeciętny absolwent był bezrobotny w pierwszym roku po dyplomie. 100% oznacza 1 rok.	0%
Bezrobocie absolwentów w pierwszym roku po dyplomie w stosunku do stopy bezrobocia w ich miejscu zamieszkania. Im mniejsza wartość tym lepiej. Wartości poniżej 1 oznaczają, że przeciętnie bezrobocie wśród absolwentów jest niższe niż stopa bezrobocia w ich miejscu zamieszkania. Natomiast wartości powyżej 1 oznaczają, że przeciętnie bezrobocie wśród absolwentów jest wyższe niż stopa bezrobocia w ich miejscu zamieszkania.	0%

W niniejszym raporcie jedynym źródłem informacji o sytuacji absolwentów na rynku pracy są rejestry Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Wśród absolwentów może jednak istnieć grupa osób, które nie figuruje w tych rejestrach. Na konta ZUS tych osób nie wpłynęła dotąd ani jedna składka z jakiegokolwiek tytułu, jednak niekoniecznie musi oznaczać to brak zatrudnienia. W zbiorach ZUS nie są rejestrowane umowy o dzieło oraz umowy zlecenia podpisywane ze studentami (z wyjątkiem umów o dzieło i umów zleceń zawieranych z pracodawcą zatrudniającym daną osobę na umowę o pracę), umowy podpisywane za granicą oraz praca bez formalnej umowy. Osoby ubezpieczone w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) również mogą być nieobecne w rejestrach ZUS. Rozróżnienie tych przypadków na podstawie dostępnych danych jest niemożliwe. Przy interpretacji poniższych wyników należy brać pod uwagę, jak duża część absolwentów figuruje w rejestrach ZUS.

Szczegółowy raport dostępny jest w Ogólnopolskim systemie monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych ELA <https://ela.nauka.gov.pl/>

Kierunek studiów pielęgniarstwo zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz

dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 r., poz. 2202) mieści się w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie naukowej: nauki medyczne, nauki o zdrowiu.

Tab. 1. Ogólne informacje - kierunek studiów pn. pielęgniarstwo

Nazwa kierunku studiów	pielęgniarstwo
Poziom kształcenia	studia pierwszego stopnia
Profil studiów	praktyczny
Forma studiów	stacjonarne
Czas trwania studiów	6 semestrów
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta	licencjat pielęgniarstwa

Absolwent, po ukończeniu studiów pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo posiada specjalistyczną wiedzę z zakresu pielęgniarstwa oraz ogólną wiedzę z zakresu innych nauk medycznych, potrafi udzielać świadczenia w zakresie zapobiegania chorobom oraz sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę nad pacjentem, w tym niepełnosprawnym i umierającym oraz samodzielnie wykonywać zawód z zachowaniem zasad etyki ogólnej i zawodowej. Absolwent posiada świadomość czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta oraz skutecznie i z empatią porozumiewa się z pacjentem.

Absolwent kierunku pn. pielęgniarstwo posiada (zgodnie z obowiązującymi standardami kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo)

wiedzę z zakresu:

- pielęgniarstwa ogólnego (szczegółowa)
- innych nauk medycznych (ogólna)
- znajomości regulacji prawnych, norm etycznych i deontologii, odnoszących się do wykonywania zawodu pielęgniarki

umiejętności z zakresu:

- korzystania z aktualnej wiedzy dla zapewnienia bezpieczeństwa i wysokiego poziomu opieki
- udzielania świadczeń w zakresie promowania, zachowania zdrowia i zapobiegania chorobom
- sprawowania całościowej i zindywidualizowanej opieki nad pacjentem niepełnosprawnym i umierającym

- samodzielnego wykonywania zawodu, zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego podejścia do pacjenta uwzględniającego poszanowanie i respektowanie jego praw

- organizowania pracy własnej: nawiązywania współpracy w zespołach opieki zdrowotnej oraz inicjowania i wspierania działań społeczności lokalnej na rzecz zdrowia

kompetencje społeczne z zakresu:

- skutecznego porozumiewania się z pacjentem oraz postawy empatyczne

- świadomości czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta

- świadomości konieczności permanentnego, ustawicznego kształcenia się.

Absolwent jest przygotowany do samodzielnego wykonywania zawodu oraz do pracy m.in. w:

- podmiotach leczniczych, podmiotach zobowiązanych do finansowania świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych;

- w podmiotach leczniczych na stanowiskach administracyjnych, na których wykonuje się czynności związane z przygotowaniem, organizowaniem lub nadzorem nad udzielaniem świadczeń opieki zdrowotnej;

- w organach administracji publicznej, których zakres działania obejmuje nadzór nad ochroną zdrowia;

- w domach pomocy społecznej, placówkach oświatowo-wychowawczych;

- w placówkach nauczania i wychowania;

- w zakładach pracy chronionej;

- w służbie medycyny pracy;

- w jednostkach systemu ratownictwa medycznego;

- w sanatoriach i uzdrowiskach;

- w żłobkach, przedszkolach i szkołach.

Absolwent kierunku pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia, jest przygotowany do podjęcia studiów II stopnia oraz kształcenia podyplomowego.

W przygotowaniu koncepcji kształcenia biorą udział interesariusze wewnętrzni (studenci) oraz zewnętrzni, reprezentujący zakłady opieki zdrowotnej, z którymi uczelnia podpisała umowy dotyczące kształcenia praktycznego dla studentów kierunku pielęgniarstwo. Ważną rolę odgrywa również Kierunkowy Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia Akademii Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa oraz Rada Programowa dla kierunku pielęgniarstwo.

Rada Programowa powoływana jest corocznie zarządzeniem rektora, a w jej skład wchodzi nauczyciele akademicy, studenci oraz reprezentant/reprezentanci środowiska zewnętrznego. Rada programowa kieruje się w swoim działaniu obowiązującymi aktami prawnymi, w tym: Ustawami, Rozporządzeniami Ministra Edukacji i Nauki, Ministra Zdrowia, Uchwałami Krajowej Rady Akredytacji Szkół Pielęgniarek i Położnych, wytycznymi Polskiej Komisji Akredytacyjnej, Uchwałami Senatu uczelni oraz zarządzeniami rektora. Posiedzenia Rady programowej odbywają się dwa razy w ciągu roku akademickiego (raz w semestrze). Z posiedzenia Rady sporządzany jest protokół, a na koniec roku akademickiego przedstawiany jest roczny raport Uczelnianemu Zespołowi ds. Oceny Jakości kształcenia.

II. Zakładane efekty uczenia się:

1. Opis i tabela odniesień kierunkowych efektów uczenia się Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz charakterystyk drugiego stopnia i obszarowych efektów uczenia dla poziomu pierwszego (**zał. 1**).
2. Tabela odniesienia kompetencji inżynierskich przez kierunkowe efekty uczenia się (dotyczy wyłącznie studiów inżynierskich) (**zał. 1a**) - nie dotyczy
3. Tabela kierunkowych efektów uczenia się w odniesieniu do form realizacji przedmiotów/modułów kształcenia (**zał. 2**).
4. Tabela kierunkowych efektów uczenia się w odniesieniu do metod weryfikacji (**zał. 3**).
5. „Skrócona matryca pokrycia” efektów uczenia (**zał. 4**).
6. Zasady dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się – teczki przedmiotowe (**zał. 5**).
7. Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych w trakcie całego cyklu kształcenia:

Weryfikacja i ocena efektów uczenia się osiąganych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia odbywa się poprzez:

- zaliczenie (samokształcenia) i zaliczenie z oceną. Prowadzący zajęcia określa kryteria oceny, podaje jej składowe
- prace etapowe - realizowane przez studenta w trakcie studiów takie jak: kolokwia, prace zaliczeniowe, referaty, prezentacje, projekty według instrukcji przygotowanej przez prowadzącego zajęcia

- egzaminy z przedmiotu - forma egzaminu: ustna, pisemna, testowa lub praktyczna określana jest przez prowadzącego wykład i zawarta w karcie przedmiotu -zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe – weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się dla zajęć praktycznych i praktyk zawodowych będzie odbywać się na podstawie systematycznej obserwacji prowadzącego zajęcia (w przypadku zajęć praktycznych) lub zakładowego opiekuna praktyk (w przypadku praktyk zawodowych), sprawdzenia praktycznych umiejętności poprzez zlecenie studentowi wykonania określonych zadań, umieszczanie odpowiednich adnotacji oraz ocen w *Dziennikach kształcenia praktycznego*, będących potwierdzeniem zdobycia określonych umiejętności zawodowych lub ich braku.

Ocena kształcenia praktycznego jest dokonywana na trzech poziomach:

- ✓ wykonania zadania z pomocą nauczyciela lub opiekuna kształcenia praktycznego
- ✓ wykonania zadania pod nadzorem nauczyciela lub opiekuna kształcenia praktycznego
- ✓ wykonania zadania samodzielnie, z uzasadnieniem swojego działania, w obecności nauczyciela lub opiekuna kształcenia praktycznego zgodnie z regulaminem praktyk.

Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się weryfikowane są w procesie dyplomowania, tj.: pracy dyplomowej, ustnego egzaminu dyplomowego oraz egzaminu praktycznego (klinicznego) metodą „próby pracy”. Sposoby weryfikacji kluczowych kierunkowych efektów uczenia są odzwierciedlone w sporządzanych protokołach egzaminacyjnych. Program studiów uwzględnia proces dyplomowania, który przebiega zgodnie z zasadami określonymi w Uczelni. Czteroetapowy proces dyplomowania obejmuje:

- (1) Przedmioty ujęte w planie studiów i oszacowane punktami ECTS, tj.: Przygotowanie pracy dyplomowej i egzamin dyplomowy (10 ECTS), Badania naukowe w pielęgniarstwie, seminarium w wymiarze 60 godzin (3 ECTS)
- (2) Pracę dyplomową,
- (3) Egzamin praktyczny,
- (4) Egzamin teoretyczny.

Opiekunami pracy dyplomowej, zgodnie z zasadami obowiązującymi w Uczelni, są nauczyciele ze stopniem naukowym, co najmniej doktora. W związku ze specyfiką pisania pracy dyplomowej na kierunku pielęgniarstwo, która ma charakter kazuistyczny (studium

przypadków), możliwe jest wskazanie promotora, którym może być, zgodnie ze standardem kształcenia, pielęgniarka z tytułem zawodowym magistra - z aktualnym prawem do wykonywania zawodu pielęgniarki. Praca dyplomowa oceniana jest przez opiekuna pracy i recenzenta, zgodnie z opracowanymi kryteriami, a jej samodzielność weryfikowana jest w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym (JSA).

Studia na kierunku pielęgniarstwo kończą się egzaminem dyplomowym, który obejmuje część praktyczną i teoretyczną. Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego jest zdanie egzaminów, uzyskanie zaliczeń z wszystkich przedmiotów i praktyk zawodowych określonych w planie i programie studiów, a tym samym osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się i uzyskanie właściwej liczby punktów ECTS (191), przewidzianych w planie studiów.

Egzamin praktyczny może być przeprowadzany w warunkach:

1. Naturalnych: szpitalach, w jednym z trzech wylosowanych przez studenta oddziałach (pediatrycznym, wewnętrznym/internistycznym i chirurgicznym). Zadaniem studenta jest rozwiązanie problemu egzaminacyjnego w sposób wymagający od studenta zastosowania umiejętności zawodowych w praktyce oraz uzasadnienia przyjętego rozwiązania. Podczas „próby pracy”, w szczególności należy potwierdzić efekty uczenia się w zakresie: korzystania z aktualnej wiedzy dla zapewnienia bezpieczeństwa i wysokiego poziomu opieki, udzielania świadczeń w zakresie promowania, zachowania zdrowia i zapobiegania chorobom, samodzielnego wykonywania zawodu, zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego podejścia do pacjenta uwzględniającego poszanowanie i respektowanie jego praw, organizowania pracy własnej, jak i nawiązywania współpracy w zespołach opieki zdrowotnej, skutecznego porozumiewania się z pacjentem oraz postawy empatycznej, świadomości istnienia czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.
2. Centrum Symulacji Medycznej - Egzamin OSCE (Objective Structured Clinical Examination). Celem egzaminu jest sprawdzenie osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych proceduralnych oraz kompetencji społecznych zdobytych w całym toku studiów, umożliwiających absolwentowi samodzielne wykonywanie zawodu pielęgniarki. Egzamin dyplomowy praktyczny typu OSCE realizowany jest w warunkach symulowanych, co pozwoli na uzyskanie wyników egzaminu porównywalnych pomiędzy poszczególnymi zdającymi poprzez

zastosowanie jednolitych wymagań, kryteriów oraz zasad oceniania dla każdego zdającego studenta, opracowanych przez zespół wykładowców kierunku pielęgniarstwo.

Warunkiem przystąpienia do egzaminu teoretycznego jest zdanie egzaminu praktycznego (klinicznego). Egzamin teoretyczny jest egzaminem ustnym, który obejmuje:

- obronę pracy dyplomowej – odpowiedzi na dwa pytania komisji z zakresu pracy dyplomowej,
- odpowiedź na wylosowane pytanie z zakresu: etyki zawodu pielęgniarki lub podstaw pielęgniarstwa lub chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego lub chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego lub pediatrii i pielęgniarstwa pediatrycznego. Celem egzaminu dyplomowego z przygotowania zawodowego jest potwierdzenie stopnia opanowania przez studenta wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w zakresie określonym charakterystyką kwalifikacyjną absolwenta, licencjata pielęgniarstwa,
 - wymianę międzynarodową studentów w ramach programu ERASMUS - uzyskiwanie informacji od studentów dotyczącej posiadanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w kontekście pobytu w uczelni partnerskiej
 - badanie losów absolwentów - poprzez uzyskiwanie informacji zwrotnych z zakresu uzyskanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych i ich przydatności na rynku pracy
 - badanie opinii pracodawców - opiniowanie przez pracodawców programów studiów, w tym zakładanych efektów uczenia się i metod ich weryfikowania, szczególnie dotyczących kształcenia praktycznego.

III. Program studiów:

1. Liczba semestrów i liczba pkt. ECTS niezbędna do uzyskania kwalifikacji: **6 semestrów, 191 pkt. ECTS** (standard kształcenia nie mniej niż 180 pkt.)
2. Wymiar i zasady odbywania praktyk zawodowych: ogółem liczba godzin **1200 h, 46 pkt ECTS**. Regulamin praktyk zawodowych (**zał. 6**), regulaminy kierunkowe praktyk zawodowych (**zał. 7**), karta harmonogramu praktyk zawodowych (**zał. 8**)

3. Plan studiów z zaznaczeniem modułów/przedmiotów obowiązkowych i podlegających wyborowi studenta (minimum 30% ogólnej liczby pkt. ECTS) (**zał. 9**).
4. Struktura studiów (nazwy specjalności i specjalizacji): nie dotyczy
5. Zasady zaliczania lektoratu:
 - dla studiów pierwszego stopnia: obligatoryjny język angielski (**5 pkt. ECTS**), w wymiarze **120 godz.** na poziomie biegłości B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, sprofilowanego zawodowo – studia stacjonarne
 - dla studiów drugiego stopnia: nie dotyczy
6. Obowiązkowe zajęcia z wychowania fizycznego prowadzone są na studiach pierwszego stopnia: stacjonarnych, w wymiarze 60 godzin. Zajęciom tym nie przypisuje się punktów ECTS.
7. Wskaźniki dotyczące programu studiów na danym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia określone w odpowiednim Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie studiów:

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS (liczba godzin) udział procentowy
Liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej danemu poziomowi studiów	191 pkt 100%
Liczba godzin i punktów ECTS przyporządkowana do zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów	2954 godz. 145 pkt 76%
Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych (w przypadku kierunków studiów przypisanych do obszarów innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne)	14 pkt 7%
Liczba punktów ECTS przyporządkowana przedmiotom/ modułom zajęć do wyboru	2 pkt 1%
Liczba godzin i punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym/ wymiar praktyk zawodowych	1200 godz. 46 pkt 24%

Liczba punktów ECTS, obejmująca zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne (nie mniej niż 50%)	113 pkt 59%
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	12 pkt 7%
2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. nie dotyczy

8. Katalog przedmiotów (zał. 10).

IV. Warunki realizacji programu studiów

1. Wykaz nauczycieli akademickich odpowiedzialnych za jakość realizowanego programu studiów dla kierunku, profilu i stopnia studiów (zał. 11).
2. W przypadku studiów II stopnia – opis działalności naukowo-badawczej, w co najmniej jednej dziedzinie/ dyscyplinie nauki, odpowiadającym obszarowi kształcenia, właściwemu dla danego kierunku studiów – nie dotyczy
3. Informacja o infrastrukturze zapewniającej realizację celów kształcenia (sale dydaktyczne, laboratoria, pracownie, wyposażenie biblioteki w literaturę zalecaną w ramach programu studiów na kierunku).

Baza dydaktyczna Uczelni składa się z trzech użytkowanych obecnie w pełni wyposażonych i przystosowanych do prowadzenia zajęć dydaktycznych budynków zlokalizowanych przy ul. Zamkowej 4 (bud. A), Piotra Skargi 14a (bud. B) oraz Centrum Symulacji Medycznej przy ulicy Południowej 1 (budynek G) (akty notarialne). Budynki w bezpośrednim sąsiedztwie to: gmach dawnego Pałacu Czetteritzów (otrzymany w drodze darowizny w 2004 r. od Starostwa Powiatowego w Wałbrzychu) o powierzchni użytkowej – 3.316 m² poddany kompleksowej renowacji o wartości 6 mln zł. Ten drugi

to, odkupiony od wrocławskiego Uniwersytetu Ekonomicznego, budynek dydaktyczny z lat 90. XX wieku, przy ulicy Piotra Skargi 14a, o powierzchni użytkowej 4 660 m². Wszystkie sale wykładowe, zarówno w bud. A, jak i B wyposażone są w sprzęt nagłośnieniowy, komputery, projektory, rzutniki pisma oraz w nowoczesne tablice multimedialne. W salach ćwiczeniowych znajduje się sprzęt audiowizualny (telewizory plazmowe 42'), odtwarzacze video, DVD, komputery, ekrany projekcyjne i rzutniki. Cztery pracownie komputerowe (98 stanowisk z dostępem do Internetu) wyposażone są w najnowocześniejszy sprzęt komputerowy wraz z oprogramowaniem zapewniającym pełną realizację treści kształcenia. Na terenie budynku A można korzystać z darmowego internetu dzięki punktom bezprzewodowej sieci Wi-Fi. Do dyspozycji studentów oddano w głównym budynku Uczelni kompleks sportowy o powierzchni 205 m², na który składa się: siłownia, sala do ćwiczeń sprawności i kondycji typu fitness oraz sauna. Kompleks jest bogato wyposażony w profesjonalny sprzęt tj. (ergometr, trener eliptyczny, wioślarz, bieżnie, atlas do ćwiczeń siłowych, rowery stacjonarne). W budynku B mieszczą się również pracownie: projektowa, rzeźby, rysunku i malarstwa AQUARIUM, kosmetyczna, wizażu i makijażu, technik dentystycznych, modelarstwa, logistyczna, fotograficzna oraz gabinet dentystyczny. Profesjonalne wyposażenie specjalistycznych pracowni umożliwia studentom i kadrze dydaktycznej prowadzenie zajęć dydaktycznych oraz badań naukowych. Ogólnodostępny charakter ma kompleks sportowy o powierzchni 205 m² (siłownia, sala do ćwiczeń sprawności i kondycji typu fitness oraz sauna). W czerwcu 2011 r. została oddana do użytkowania nowo wybudowana nowoczesna sala audiowizualna *Auditorium Novum* (powierzchnia użytkowa – 499 m²) na 350 miejsc siedzących, wyposażona w nowoczesny sprzęt multimedialny, m.in. ekran wielkoformatowy, tablicę interaktywną, system nagłośnieniowy, elektroniczny system sterowania zintegrowanego umożliwiający swobodne zaprogramowanie sekwencji zdarzeń. Do dyspozycji studentów (w tym także zagranicznych realizujących część studiów w ramach Programu ERASMUS+), na terenie kampusu został przeznaczony (w 2013 r.) Dom Studenta „AS” z 63 miejscami w pokojach 1 i 2, 3 - osobowych. Obiekt wyposażony jest w zaplecze socjalne (kuchnia, pralnia, itp.) oraz dostęp do Internetu.

1. Sale wykładowe:

Budynek dydaktyczny przy ul. Zamkowej 4

Rodzaj pomieszczenia dydaktycznego	Liczba pomieszczeń	Liczba miejsc	Powierzchnia (m²)
Sale wykładowe	6	528	659

Budynek dydaktyczny przy ul. P. Skargi 14a

Rodzaj pomieszczenia dydaktycznego	Liczba pomieszczeń	Liczba miejsc	Powierzchnia (m²)
Sale wykładowe	5	480	533

Sala audiowizualna „Auditorium Novum” przy ul. P. Skargi 14a

Rodzaj pomieszczenia dydaktycznego	Liczba pomieszczeń	Liczba miejsc	Powierzchnia (m²)
Sala wykładowa	1	350	499

2. Sale ćwiczeniowe:

Budynek dydaktyczny przy ul. Zamkowej 4

Rodzaj pomieszczenia dydaktycznego	Liczba pomieszczeń	Liczba miejsc	Powierzchnia (m²)
Sale ćwiczeniowe	17	666	965

Budynek dydaktyczny przy ul. P. Skargi 14a

Rodzaj pomieszczenia dydaktycznego	Liczba pomieszczeń	Liczba miejsc	Powierzchnia (m²)
Sale ćwiczeniowe	16	318	501

Centrum Symulacji Medycznej

Budynek dydaktyczny przy ul. Południowej 1 jest wyposażony w profesjonalny sprzęt i składa się z następujących pomieszczeń:

Sala 4 – pomieszczenie mycia sprzętu 16,5 m² + magazyn 12,4 m²

Sala 5 - sala symulacji z zakresu BLS 28,8 m²

Sala 6a – sala do debriefingu 19 m²

Sala 6 – sala wysokiej wierności 50,8 m²

Sala 6b – pomieszczenie kontrolne/sterownia 18,4 m²

Sala 13 – sala symulacji z zakresu ALS 30 m²

Sala 14 – sala do debriefingu 30 m²

Sala 102 – sala ćwiczeń umiejętności pielęgniarskich 50,7 m² (wraz z pomieszczeniem do mycia i segregacji sprzętu 10,7 m²)

Sala 103 – sala do ćwiczeń umiejętności pielęgniarskich 73,5 m² (wraz z łazienką dla pacjentów z niepełnosprawnościami 18 m²)

Sala 111 – sala egzaminacyjna OSCE 31,3 m²

4. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia:

Studenci kierunku pielęgniarstwo korzystają z wielokierunkowego wsparcia w uczeniu się oraz wejściu na rynek pracy. Doskonałą formą motywacji oraz pozostania na lokalnym rynku pracy są co roku przyznawane stypendia Marszałka Województwa Dolnośląskiego dla studentów 3 roku. Stypendium (bezzwrotne) przyznawane jest na okres 10 miesięcy pod warunkiem pozostania na lokalnym rynku pracy. Studenci po otrzymaniu dyplomu zostają zatrudnieni w placówkach ochrony zdrowia na terenie Dolnego Śląska. Kolejną formą wsparcia są stypendia Prezydenta Miasta Wałbrzycha dla studentów, którzy oprócz działania na rzecz uczelni czynnie uczestniczą w życiu społecznym miasta. Stypendium Rektora jest kolejnym wsparciem dla studenta, który aktywnie uczestniczy w życiu uczelni i reprezentuje ją na zewnątrz (promocja uczelni, udział w olimpiadach, konkursach, konferencjach, udział w komisjach, samorządzie

studenckim, organizatorzy akcji związanych z promocją zdrowia i profilaktyką, udział w szkolnych Dniach Promocji Zdrowia w wałbrzyskim 1 LO itp.) Studenci kierunku pielęgniarstwo pod kierunkiem opiekuna w ramach działalności Koła Naukowego „Monovette” organizują akcje profilaktyczne w lokalnych szkołach lub zakładach pracy m.in.: profilaktyka raka piersi i jąder, profilaktyka chorób cywilizacyjnych (cukrzyca, udar, choroby krążeniowe) oraz nauka udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej w lokalnych przedszkolach, szkołach i zakładach pracy. Poza akcjami organizowanymi na zewnątrz rozwijają swoją działalność edukacyjną w murach uczelni zapraszając firmy zewnętrznie do współpracy w ramach organizacji mini konferencji, wykładów, warsztatów, które na stałe wpisane są w działalność kierunku pielęgniarstwo. We współpracy z firmami medycznymi studenci mają również możliwość uczestnictwa w webinarach oraz konferencjach dla personelu medycznego otrzymując certyfikat uczestnictwa. Tematyka spotkań jest bardzo obszerna wychodząca dalece poza program studiów.

Studenci co roku zapraszani są do wzięcia udziału w konkursie na pomysły usprawniające opiekę zdrowotną pod patronatem JKM Królowej Szwecji. Zwycięzca konkursu oprócz stypendium otrzyma dyplom od JKM Królowej Szwecji oraz indywidualny staż.

Kierunek pielęgniarstwo w 2023 roku otrzymał certyfikat „Studia z przyszłością” przyznany przez Fundację Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego za wspieranie studentów w procesie uczenia, za nowoczesne, przyszłościowe i wartościowe merytorycznie programy studiów dobrze przygotowujących do wejścia na rynek pracy. Co roku studenci biorą czynny udział w Targach Pracy, Praktyk i Staży organizowanych przez ANS AS.

5. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia - Akademia Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa współpracuje z największymi uczelniami i instytucjami z całej Europy, umożliwiając studentom i pracownikom wyjazdy na wymianę do takich krajów, jak Austria, Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Czechy, Francja, Grecja, Hiszpania, Litwa, Łotwa, Macedonia Północna, Niemcy, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Turcja, Węgry i Włochy.

Studenci kierunku pielęgniarstwo w ramach współpracy międzynarodowej oraz programu Erasmus+ mogą korzystać z wyjazdów w ramach umiędzynarodowienia do następujących krajów i uczelni:

- Josip Juraj Strossmayer University of Osijek – Chorwacja
- Jan Evangelista Purkyně University in Ústí nad Labem – Czechy
- University of Ioannina – Grecja
- Vilnius University of Applied Sciences – Litwa
- Polytechnic Institute of Bragança – Portugalia
- Politechnic Institute of Guarda – Portugalia
- Ondokuz Mayıs University – Turcja
- Mardin Artuklu University – Turcja
- Mehmet Akif Ersoy University – Turcja
- Sakarya University of Applied Sciences – Turcja.

Studenci kierunku pielęgniarstwo biorą również bierny i czynny udział w konferencji „Zdrowie dla regionu” organizowanej cyklicznie co 2 lata przez Instytut Zdrowia Akademii Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa. Konferencja ma charakter międzynarodowy, z uwagi na fakt udziału prelegentów pochodzących z zagranicznych uczelni oraz innych instytucji mających swój udział w ochronie zdrowia.

6. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia: do oceny jakości kształcenia w Akademii Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa powołany został Zarządzeniem Rektora Uczelni Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia (UZOJK). Poziom jakości kształcenia na kierunku *Pielęgniarstwo* ocenia Rada Programowa powołana Zarządzeniem Rektora nr 70/2023 z dnia 12 października 2023 w sprawie powołania Kierunkowych Zespołów ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia i Rady Programowej w ANS AS w Wałbrzychu. W skład Rady Programowej wchodzi nauczyciele akademicy, studenci oraz reprezentanci środowiska zewnętrznego. Rada Programowa kieruje się w swoim działaniu obowiązującymi aktami prawnymi, w tym Ustawami, Rozporządzeniami Ministra Edukacji i Nauki, Uchwałami Senatu Akademii Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa oraz Wytycznymi Polskiej Komisji Akredytacyjnej i Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych. Posiedzenia Rady

Programowej odbywają się średnio dwa razy w ciągu roku akademickiego (jeden raz w semestrze). Z posiedzenia Rady Programowej sporządzany jest protokół przez przewodniczącego Rady lub jego zastępcę. Na koniec roku akademickiego przewodniczący Rady Programowej przedstawia raport roczny Uczelnianemu Zespołowi ds. Oceny Jakości Kształcenia (UZOJK).

Do obowiązków i zadań Rady Programowej należy między innymi:

- systematyczne zapoznawanie się i wdrażanie obowiązujących regulacji prawnych związanych z kształceniem na kierunku *Pielęgniarstwo*
- wdrażanie strategii i procedur opracowywanych przez Uczelniany Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia (UZOJK)
- dokonywanie modyfikacji planów i programów studiów zgodnym ze standardami kształcenia na kierunku *Pielęgniarstwo* z uwzględnieniem celu, efektów, metod nauczania, kontroli efektów kształcenia osiąganych przez studenta, piśmiennictwa oraz punktów ECTS
- analiza i standaryzacja metod ewaluacji zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na kierunku *Pielęgniarstwo*
- czuwanie nad prawidłową realizacją programów uczenia, prawidłowym wymiarem godzinowym kształcenia teoretycznego oraz praktycznego (w tym praktyk zawodowych śródrocznych i wakacyjnych) i właściwym tygodniowym i dziennym rozkładem zajęć dydaktycznych
- prowadzenie monitoringu jakości prac dyplomowych, zasad dyplomowania oraz współudział w przygotowaniu egzaminu dyplomowego
- współpraca z Władzami Uczelni, Kierunkowymi Zespołami ds. Jakości Kształcenia, koordynatorem kształcenia praktycznego, zespołem ds. okresowej oceny nauczycieli akademickich.